

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne izvzema cedeje in praznike — Inzerati do 80 petih vrst a Din 4, do 100 vrst a Din 2.50 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru inzeratni javke posebej — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. za tuzemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Odpor proti madžarskemu izzivanju:

Ostra nemška demarša v Budimpešti

Nemška vlada je po svojem poslaniku v Budimpešti protestirala proti pisanju madžarskega tiska in opozorila na to, da Nemčija jamči za nedotakljivost novih češkosl. državnih meja

BUDIMPEŠTA, 23. nov. br. Včeraj popoldne je nemški poslanik v Budimpešti obiskal zunanjega ministra Karlova in mu pri tej prilici izročil noto nemške vlade, v kateri ostro protestira proti pisanju madžarskega tiska, ki osporava veljavnost dunajske razsodbe glede razmejitve med Češkom in Madžarsko in hujša proti Slovaški in Podkarpatski Ukrajini. Noto posebej opozarja madžarsko vlado na nevarnost politike izvršenih deistev, ki se je po informacijah berlinske vlade nameravala poslužiti Madžarska in Poljska, če se z nasilno akcijo naložiti Podkarpatske Ukrajine in postaviti velesile pred izvršeno dejstvo. Nemški poslanik je izrecno opozoril madžarsko vlado na to, da po monakovskem sporazumu jamči Nemčija skupno z ostalimi velesilami za nedotakljivost novih državnih meja ČSR ter ne bo dopustila nobene akcije, ki bi bila nameravana proti ČSR v cilju, da se spremeni sedanje državne meje. Madžarska mora računati s tem, da bi imela v primeru kakor oborožene akcije proti češkoslovaški opravlja tudi z Nemčijo.

Kakor zatrjujejo v poučenih krogih je nemška vlada enako demaršo izvršila tudi v Varšavi.

PRAGA, 23. novembra. e. V diplomatskih krogih so včeraj mnogo govorili o koncentraciji treh poljskih polkov ob meji Podkarpatske Rusije. Govorilo se je tudi o vpadih poljskih teroristov. Po informacijah iz Berlina so v nemških političnih krogih zelo ogorčeni zaradi takih akcij, katerih namen je sabotirati dunajsko arbitražo in izpodkopavati delo za pomirjenje Srednje Evrope. To dokazuje tudi pisanje nemškega tiska, ki ogorčeno zavrača madžarsko in poljsko akcijo.

Dve motorizirani diviziji za zaščito meje

PRAGA, 23. nov. br. Zaradi teroristične akcije poljskih in madžarskih teroristov v Podkarpatski Rusiji in glede na vesti o koncentraciji poljske in madžarske vojske na meji je ministrstvo za državno obrambo odredilo, da se pošlita v Podkarpatsko Rusijo dve motorizirani diviziji. Obenem je bilo poslanih v Podkarpatsko Rusijo tudi večje število vojnih letal.

Minister Revaj o položaju

Praga, 23. nov. e. Minister Revaj je kategorično demantiral vesti, da je propagande o nemirih v Podkarpatski Rusiji. Izjavil je,

da niso bila poslana tja nikakva vojaška ojačenja, temveč se tam nahajajo le normalne posadke, katerih namen je preprečiti akcije tujih teroristov, ki rušijo mostove, železniške proge, telefonske in brzojavne naprave. Pri teh terorističnih akcijah ni nikoli sodelovalo domače prebivalstvo. Minister je izjavil, da te teroristične akcije ne morejo uspeti, ker jih bodo češkoslovaške čete v kralji zatrlje. Prehrana prebivalstva je normalna, ker so ceste zveze med Slovaško in Podkarpatsko Rusijo zasigurane in odlične. Minister je še enkrat kategorično demantiral tuje zmišljinine, da je prebivalstvo Podkarpatske Rusije v zvezi s teroristi.

Madžarske grožnje

BUDIMPEŠTA, 23. novembra. e. Madžarski tisk tudi včeraj zahteva preloščiti v Podkarpatski Rusiji pod mednarodno kontrolo naglašujoč, da je v interesu Evrope da se to vprašanje reši čimprej na mirnem način in ne z orožjem. V nasprotnem primeru grozi v Podkarpatski Rusiji državljanski vojna, ki bi lahko imela za posledico mednarodne zapletitve.

Izjava Imredyja

Budimpešta, 23. nov. AA. MTI. Na včerajšnji seji vladne stranke je predsednik vlade Imredy izjavil, da vlada želi, da bi

se češkoslovaško vprašanje uredilo v skladu z načeli monakovskega sporazuma, to je, da imajo vsi češkoslovaški narodi pravico samoodločitve, torej tudi Podkarpatski Rusi. Madžarska vlada se trudi, da bi Podkarpatskim Rusom pomagala, da si ustvarijo zadovoljivo obliko življenja in sreče, vendar pa madžarska vlada s tem ne misli zavzeti stališča, ki naj bi postavilo v nevarnost trajnost uspehov njene politike.

Bodoči prezident ČSR

Praga, 23. nov. e. Snoci je padla odločitev o osebi bodočega novega prezidenta češkoslovaške republike. Ker je dosedanj zunanji minister Chvalkovski odklonil kandidaturu, so se Čehi, Slovaki in Rusi sporazumeli za kandidaturu predsednika vrhovnega državnega sodišča dr. Emila Hacha, ki jo je tudi sprejel. Hacha, ki je bil popreje član narodne demokratske stranke, je po sporu med dr. Benešem in Kramářem izstopil iz stranke in prestopil v češko agrarno stranko. Star je 66 let.

Sestava bodoče vlade

PRAGA, 23. novembra. AA. DNB. Ukajšnji politični krogi izjavljajo, da bo najbrž predsednik bodoče vlade Rudolf Beran, predsednik stranke narodnega edinstva. Zunanji minister bo Chvalkovski. Ustanovili bodo novo ministrstvo za gospodarsko obnovo države, ki ga bo prevzel Slovák.

Sestanek v Parizu

Chamberlain in Halifax sta danes odpotovala v Pariz, kjer se bodo jutri pričeli razgovori s francoskimi državniki

Pariz, 23. nov. e. Ministrski predsednik Chamberlain in zunanji ministri lord Halifax sta odpotovala danes ob 11 iz Londona v Pariz, kamor prispeta ob 17. Z njima pride v pariško prestolnico tudi več visokih uradnikov Foreign Officea. Ministrski predsednik Daladier priredi nocoj svečano večerjo na čast angleškemu gostom. Politični razgovori se službeno pričnejo šele jutri dopoldne. Polu službeno izjavljajo, da bodo pri razgovorih splošne narave. Govorilo se bo o sodelovanju obeh držav na vseh poljih mednarodne politike, ne da bi se pri tem posebno zadržali na posebnih vprašanjih. Edino sodelovanje v vprašanju narodne obrambe bo predmet posebne pozornosti in proučevanja z vojaškega in gospodarskega stališča.

Danes dopoldne je bila v Parizu seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Na seji je zunanji minister Bonnet razložil zunanjo politično položaj in na podlagi tega bo določeno francosko stališče o raznih vprašanjih dnevnega reda francosko-angleških razgovorov.

Diplomatski sotrudnik »Petit Soir« Ju les Sauerwein zatrjuje, da bodo v teku paritskih razgovorov razpravljali o 12 vprašanjih. Glavni predmet bodo Španija, odnos s Nemčijo, bodočnost Društva narodov, Sirija, Palestina, francosko italijanski odnosi, proglastev pariškega londonskega in rumunskega poslanstva za veleposla.

nštva, posebno pozornost bodo pa posvetili tudi vprašanju nemških beguncev in vojaškemu sodelovanju obeh držav. Kar se tiče kolonialnega vprašanja se je snoci izkazalo kot popolnoma gotovo, da se o tem ne bo razpravljalo na pariškem sestanku, ker je to izzvalo velik odpor tako v Franciji kakor v Angliji.

V zadnjem hipu preprečena nezaupnica Daladieru

Pariz, 23. novembra. e. Včeraj je ministrski predsednik Chamberlain pred finančnim odborom podal naslednjo izjavo: Če finančni odbor parlamenta nocoj izglasuje nezaupnico vladi v zvezi z zakonskim dekretom, bom prošil Chamberlaina in Halifaxa da odločita svoj obisk Parizu, ki je določen za jutri. Ne morem Chamberlaina in Halifaxa sprejeti s pečatom nezaupnice. Če pa končno do tega pride, vem kaj moram storiti. Te besede Daladierja tolmačijo tako, da bi v primeru, če bi finančni odbor glasoval proti vladnim zakonskim dekretom, Daladier v kratkem sklical parlament, da se izjavi o bodočih ukrepih za obnovo Francije, ker neče dovoliti, da bi se nadalje ostal v tem neugodnem položaju in ker mu je potrebno da je v teh dneh mednarodnih pozajanj na čistem kakšno stališče zavzema napram njemu francoski parlament. Po daljši debati je bil predlog socialistov glede nezaupnice vlade odklonjen z 18 proti 5 glasovi.

Židje hočejo v Palestino in so pripravljene sami financirati kolonizacijo židovskih beguncev iz Nemčije

London, 23. novembra (Reuter). Židovska verska občina v Londonu je objavila proglas, ki obsega predlog, kako omogočiti naseljevanje stotisoč nemških židov v Nemčiji. Letak pravi, da je Palestina edina država, ki lahko takoj sprejme tako veliko število židovskih beguncev. Židje po drugih državah sveta, kjer žive svobodno, so pripadajoči prevzeti vso finančno odgovornost za organizacijo prevoza teh židov v Palestino in za njihove prve potrebe v Palestini. Ta načrt bi v prvi vrsti omogočil mlajšim židovskim generacijam, da bi se hitro in srečno prilagodile novim življenjskim razmeram. Urejevanje židovskega problema pa bi bilo še lažje, če bi prijateljske vlade posameznih držav prevzele poročnost za posojilo, ki naj bi enkrat za vselej omogočilo ureditev celotnega židovskega vprašanja.

London, 23. nov. AA. Havas. Predsednik židovskega odbora lord Samuel je včeraj stopil v stik z angleško vlado, da bi se uredilo židovsko vprašanje za tisoče židovskih otrok, nemških beguncev, ki so

raztreseni po vsej Veliki Britaniji. Skupno je 60.000 otrok prišlo v zadnjih mesecih iz Nemčije.

Dunaj, 23. novembra. Vodja delovne organizacije Ley je imel včeraj govor, v katerem je med drugim rekel: Našo borbo proti židom moramo izvesti brez kompromisa, dokler ne dosežemo cilja, ki si ga je postavil Hitler. Če bi v tej borbi zmagali židje, tedaj bi se »kazalo, da je bila versajska mirovna pogodba neka otročjega napram tistemu kar bi bila židovska politika. Zato ne bomo nikomu lopustili, da bi to borbo proti židom izpeljal na napačni tir. Nimamo nikakih azilogov za to, da bi to dopustili in to em manj, ker smo dokazali, kakšna je naša velikodušnost, ki pa naj je nihče napačno ne tolmači. Naj nam tuji besedniki ne govorijo o ljubezni do olivnjega. Vsa naša skrb je posvečena samo temu, kako bi zboljšali usodo vseh Nemcev. Dosedaj smo klicali »Nemčija, zbudi se,« sedaj bomo pa klicali »Svet, zbudi se, dokler ni prepozno!«

Knez namestnik Pavle v Londonu Angleški tisk poudarja naraščajoče zanimanje Anglije za Jugoslavijo

London, 23. novembra. e. Sedanjemu obisku kneza Pavla v Londonu se v tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih pripisuje dalekosežen politični pomen. Pri tem poudarjajo velik ugled ki ga uživa knez namestnik v Evropi in važnost, ki jo ima Jugoslavija v sedanjem položaju v Evropi na drugi strani pa je angleški javnosti na tem, da pokaže da zadnji dogodki v Srednji Evropi niso omajali prisrčnih in prijateljskih odnosov Anglije z južnovzhodno Evropo. Zato spravljajo obisk kneza namestnika v zvezo z obiski poglavarjev ostalih balkanskih držav, zlasti z obiskom kralja Karola. Treba pa je pripomniti, da je bil obisk kneza namestnika angleškemu dvoru napovedan že mnogo prej in da je prišlo do tega obiska po osebnem najprišnejšem povabilu kralja Jurija in kraljice Elizabete. Ni dvoma, da se bo ob priliki tega obiska nudila prilika za splošno izmenjavo misli in pogledov v luči sedanjice mednarodne situacije med knezom

Pavлом in odločujočimi političnimi činitelji Anglije, v prvi vrsti predsednikom vlade Chamberlainom. Politični pomen, ki se z vso pravico pripisuje sedanjemu obisku kneza namestnika in vsestranske koristne posledice, ki se pričakujejo od tega obiska v angleško jugoslovenskih odnosih, izhajajo seveda iz važnosti, ki se v Angliji pripisuje prijateljskim zvezam Jugoslavije z njenim visokim predstavnikom. Vsi londonski listi objavljajo obširna poročila o sprejemu kneza namestnika in prinašajo tudi njegovo sliko.

London, 23. novembra. e. Včeraj je knežinja Olga obiskala svojo sestro vojvodinjo Kentsko. Jutri bo v kapeli Malboroughhouse zadušnica za pokojno norveško kraljico Maud. Zadušnici bodo prisostvovali kralj Hakoon, grški kralj Jurij knez Pavle in knežinja Olga, ter člani angleške kraljevske rodbine. Po komemoraciji bodo zemski ostanke pokojne kraljice prepeljali na Norveško.

Tudi nemški poslanik v Londonu odpoklican? Ogorčenje zaradi angleške politike v židovskem vprašanju

London, 23. nov. o. Po informacijah agencije »Inter« (»onal News Service«) so se v angleških vladnih krogih razširile vesti, da namerava nemška vlada odpoklicati svojega poslanika v Londonu Dircksen. Ta ukrep tolmačijo kot represalije proti snoci, da bi v židovskem vprašanju v spodnji zbornici. Davi je po-

slanik Dircksen v Foreign officeu protestiral proti židovski politiki v Veliki Britaniji.

London, 23. nov. AA. V nemških uradnih krogih v Londonu izjavljajo, da so utemeljene vesti, po katerih bi bil baje nemški poslanik v Londonu pozvan v Berlin na posvet.

Konferenca generalnih štabov Balkanske zveze

Atene, 23. novembra. e. Konferenca načelnikov generalnih štabov držav Balkanske zveze, ki je bila preloščena zaradi smrti Kemala Atatürka, bo v Atenah, ponedeljek 28. t. m. Seji generalnih štabov prispejo v Atene s posebnimi vladi v soboto 26. novembra. Na postaji ji bodo priredili večan sprejem. V Atene pridejo načelniki jugoslovenskega generalnega štaba general Dušan Simonović, turški maršal Fevdi Cakmak in rumunski general Stefan Inescu s sprejemstvom. Nastajeni bodo v hotelu »Velika Britanija« in bodo priredili svečan sprejem. V Atene priske vlade. Konferenci bo predsedoval general Papagos, načelnik grškega generalnega štaba.

Irak priznal aneksijo Abesinije

Rim, 23. novembra. AA. Zunanji minister Ciano je sprejel danes iraškega poslanika dr. Musina Ali-pašo, ki mu je sporočil da ga smatra njegova vlada kot akred tiranega pri kralju Italije in cesarju Etiopije.

Konfiskacijski zakon razširjen na Avstrijo

Dunaj, 23. nov. AA. Z nemško vladno uredbi je zdaj tudi v Avstriji urejeno prapranje konfisciranja imetja tistih oseb, ki podpirajo akcijo, naperjeno proti narodu in proti državi. Po tej uredbi morejo biti konfiscirana imetja oseb in združenj, ki so podpirala akcijo proti narodu in državi. Konfiskacija spada v pristojnost namestnika rajha za avstrijsko pokrajino. Konfiscirano imetje pripade pokrajini Avstriji. Notranji minister ali njegov pooblaščenec določijo, kakšna akcija se mora smatrati za naperjeno proti državi in narodu.

12.000 novih letal za Zedinjene države

New York, 22. nov. AA. »New York Times« poročajo, da je bil v Washingtonu sprejet načlen sklep o ojačenju ameriških letalskih sil. Prihodnje leto bodo zgradili za vojsko 9.000, za mornarico pa 3.000 letal. Da bi krila stroške za novo oboroževanje, bo vlada uvedla nov dohodninski davek.

1. DECEMBRA

ob 20. uri na
TABORU

Sodelovali bodo:
ge. Bravničarjeva,
Heybalova — Jerajeva — Majdicova
— Kogejeva, gosp.
Šimenc, vojaška
godba in pevski
zbor Grafike.

Novinarski koncert

PO KONCERTU
P L E S
Z 2 GODBAMA

Za novinarski koncert 1. decembra na Taboru, ki bo tudi letos umetniška in družabna prireditve prvega reda, a mu daje še poseben poudarek dejstvo, da je izvršen med oficijelne prireditve v proslavo 20letnice našega narodnega osvobodjenja in zedinjenja, so prireditelji pripravili naslednji zanimiv, umetniško polnovereden spored:

- I. Državna himna.
- I. Hochreiter: Gosposvetski zvon.
- Jereb: V jutro pomladno.
- Foerster: Spak.
- Poje pevski zbor »Grafike« pod vodstvom pevovodje g. Danila Cerarja.
- II. Milojević: Sarplaninska uspavanka.
- Dvořak: Arija Marine iz opere »Dimitrij«.
- Lajovic: Kaj bi le gledal.
- Poje operna pevka gđ. Vera Majdicova.
- III. Tri slovenske pesmi.
- Poje operni pevec g. Marij Šimenc (Zagreb).
- IV. Sibelius: Valse triste.
- Pješe solopisalka Narodnega gledališča ga. Gizela Bravničarjeva.
- Janko in Metka, plesni duet na Parmove »Triglavske rože«.
- Izvajata dve učenki ge. Bravničarjeve.
- Odmor
- V. Pocherini: Drugi stavek iz koncerta za čelo.
- Popper: Tarantella.
- Izjava čelistska gđ. Oli Jerajeva, pri klavirju g. prof. Karel Jeraj.
- VI. Strifot: Mene pa glava boli.
- Bizet: Arija iz opere »Carmen«.
- Poje operna pevka ga. Mila Kogej-Staglerjeva.
- VII. Smetana: Arija iz »Prodane neveste«.
- Dev: Kangelica.
- Poje operna pevka gđ. Valerija Heybalova.
- VIII. Jan Pešta: Jugoslavija, slavnostna uvertura.
- Igra vojaški orkester 40. pešpolka Triglavskega, pod vodstvom kapelnika g. podpolk. Ferda Herzoga.
- Vse pevce-soliste in oba plesna nastopa spremlja pri klavirju dirigent opere Nar. gledališča g. A. Nefrat.
- Po koncertu v vseh prostorih Tabora družabni večer s plesom. Pri plesu bosta sodelovala dva orkestra vojaške godbe 40. pešpolka.

Izvoz v Italijo

Beograd, 23. nov. e. Kakor smo že poročali, je bilo v Rimu od 3. do 18. t. m. tretje zasedanje italijansko jugoslovenskega gospodarskega odbora. Po doseženih rezultatih se obseg našega izvoza za leto 1939 zvišuje na 250 milijonov lir ali 500 milijonov dinarjev letno, napram 180 milijonov lir v letu 1938. Zvišani so v glavnem kontingenti za les, živino, žito in nekatere industrijske proizvode. Razume se, da bo v enakih meri povečan tudi izvoz iz Italije v Jugoslavijo.

Kralj Karol se bo vendarle sestal s Hitlerjem

Berlin, 23. nov. e. Reuter poroča, da bo sta kralj Karol in prestolonaslednik Mihail jutri obiskala vodjo in kancelarja Adolfa Hitlerja v Berchtesgadenu.

Börzna poročila.

Curich, 23. novembra. Beograd 10, Paris 11.55, London 20.635, New York 442.376, Bruselj 74.825, Milan 23.29, Amsterdam 240.80, Berlin 177, Praga 15.125, Varšava 83, Bukarešta 3.25

Zgodovinski dogodki pred 20 leti

Spomin na 23. november 1918, ko so Maistrovi v Mariboru razorožili nemško zeleno gardo

Maribor, 23. novembra. Danes slavi mariborski 45. pehotni polk svojo tradicionalno slavo. 23. november oživlja namreč v nas vsako leto spomin na razorožitev zloglasne zelene garde po narodnem generalu Rudolfu Maistru-Vojanovu. Sele s tem junakičinom je bila usoda Maribora dokončno odločena v našo korist.

Dvajset let poteka na današnji dan, odkar so hrabri Maistrovi borci storili veliko, junško delo, ki jim ga je naložil njihov poveljnik general Maister. Dogodki pred 20 leti so izpricali našo zrelost in odprnili silo, ki je končno zmaga. Od 31. oktobra dalje, ko je bil v mariborskem Narodnem domu izveden prevrat, so se v Mariboru vrstili dogodki z bliskovito naglico. Narodni svet v Mariboru, v katerem so bili pokojni dr. Rosina, pokojni F. Voglar, pok. dr. Verstovšek, pok. dr. Koderman in drugi, je permanentno zasedal. Njegovo izvršno silo pa je predstavljali narodni general Rudolf Maister. Pogosto je moral general Maister nastopiti na lastno pest in lastno odgovornost. Organiziral je svojo zanesljivo vojsko in je dne 10. novembra razglasil mobilizacijsko povelje. Z vojnimi obvezniki, ki so se odzvali njegovemu mobilizacijskemu povelju, je formiral oddelke pehote, topništva in konjenice, ki so bili svojem poveljniku zvesto vdani. Maistrova mobilizacija pa je nujno zbudila reakcijo na drugi strani. Tako se je zgodilo, da so tudi Nemci razglasili mobilizacijo in sicer v nemščini ter slovenski. Z velikimi podpornimi zneski mestnega sveta, ki je bil tedaj sedež v nemških rokah, so organizirali zloglasno zeleno gardo, ki je imela svoj glavni sedež v stari dravski vojašnici. V tem hipu se je položaj v Mariboru tako zaostрил, da se je bilo bati anarhije. Zeleni gardisti so namreč igravali povelja generala Maistra, četudi se je njihov poveljnik polkovnik Kodolčić formalno podvrnil Maistrovemu povelju. Dan na dan so se po mariborskih gostinlah in ulicah ponavljali incidenti. Varnost v Mariboru pa tudi v vsem njegovem zaledju je bila resno ogrožena. General Maister je bil točno obveščen o namerah, ki jih imajo zeleni gardisti. Ko pa je 18. novembra patrola zelene garde napadla na državnem mostu oddelke Maistrovih borcev in ustrelila dragonca Vauhniko, ko so prispele zaupne informacije, da je odšel polkovnik Kodolčić tajno v Gradec po navodila za razorožitev Maistrovih oddelkov, se je general Maister, ki se je zavedal, da je usoda Maribora odvisna od njegovih ukrepov, odločil za takojšnjo razorožitev zelene garde. Tako je hotel zajamčiti Mariboru ter vsemu njegovemu zaledju popoln red in mir, usodo Maribora pa povezati z vstajanjem velike in svobodne Jugoslavije.

Napočil je zgodovinski 22. november, ko so se na povelje generala Maistra zbrali častniki v svoji menzi. V menzo je točno ob dveh popoldne stopil general Maister.

ster v spremstvu polkovnika Škabarja in drugih častnikov. Nagovoril je svoja vdanost in zvesto oficirje s sledečimi besedami: »Mislil, da ni med nami izdajalca. Toda predno vam, dragi tovariši, sporočim svoj sklep, mi mora vsakdo prisesti, da bo molčal ko grob o namerah, ki jih mislim izvršiti.« Ko je navzoče častnike zaprisegel, jim je sporočil svojo odločitev s sledečimi besedami: »Zadnji dogodki so me prepričali, da moramo razorožiti nemško gardo, ki postaja zadnja časa vse agresivnejša in ki laigra moja povelja. Veliki trenutek nas kliče in zato vas pozivam, da bo vsak storil brezpozgovno svojo dolžnost napram domovini. Naprej do končne zmage.«

Besede svojega ljubljenega generala so sprejeli navzoči častniki z velikim navdušenjem. 22. novembra ob 21. pa je povabil general Maister v svojo pisarno podpolkovnika Škabarja, podpolkovnika Čvrta, majorja Vaupotiča, kapetane Dolarja, Koša in Lukmana ter poročnike Malenka, Gustina in Gračnerja. Po temeljitim razmotirvanju je bil izdelan točen načrt o razorožitvi zelene garde. Dne 23. novembra ob štirih zjutraj so bili Maistrovi oddelki že na svojem mestu. Z energičnim postopkom se je posrečilo razorožiti zelene gardiste v dravski vojašnici, v Melju in na Pobrežju. Zeleni gardisti so bili iznenadeni. Le v dravski vojašnici se je neki nemški častnik Gugel skušal upirati. V Melju so gardisti kmalu nehali streljati s strojnimi, ko so jih hrabri Maistrovi obkolili. Na Pobrežju pa so presenetili stotnika Pittschla v sami srajci. V pol ure je bil Maribor v rokah generala Maistra in njegovih hrabrih vojakov. Ob 7. so se oddelki zmagoslavno vrnili v svoje vojašnice. 24. novembra pa se je pripeljal iz Gradača Kodolčić z navodili za razorožitev Maistrovih vojakov. Ko se je pripeljal na mariborski kolodvor, so ga Maistrovi vladno poslali nazaj, odkoder je prišel.

Sele sedaj je general Maister lahko raztegnil svoje osvobodilne akcije na vse obmejne ozemlje od Špilja do Radgone in Murske Sobote, od Kaple in Marenberga do Labuda in St. Pavla.

V proslavo tega pomembnega dogodka pred 20 leti je bila danes dopoldne v meljski vojašnici slava 45. pehotnega polka. Prisrčne so bile spominke besede polkovnega poveljnika polkovnika M. Božoviča, ki jih je spregovoril pred navzočimi oddelki mariborskega javnega življenja in pred zbranimi vojaškimi oddelki. Po opravljenih obredih pravoslavne in katoliške veroizpovedi ter tradicionalnih slovesnostih je bila svečana zakuska. Popoldne pa bodo obhajali vojaki svojo slavo s številnimi zabavnimi in vojaškimi točkami.

Tako je Maribor dostojno proslavil spomin na važne dogodke pred 20 leti, ko smo z velikim veseljem in zadoščenjem v hladnem jesenskem jutru lahko dejali: Maribor je naš in ostane na veke naš!

Samostojnost, značaj in pomen slovenske glasbe

Zanimivo predavanje skladatelja L. M. Škerjanca pod okriljem Ljudske univerze v Mariboru

Maribor, 22. novembra. V precej dobro zasedeni dvorani Ljudske univerze je predaval snovi naš skladatelj in odlični glasbenik prof. Lucijan M. Škerjanc, ki je znan tudi kot izbrani skladatelj, ki ume prirediti predavalno snov tako, da povsem pritegne pozornost poslušalcev ter osredotoči njihovo zanimanje k predmetu razpravljanja. Prof. Škerjanc je predaval o samostojnosti, značaju in pomenu slovenske glasbe. Njegovo predavanje je zbudilo v krogu mladine, ki se zanima za glasbo in glasbeno vprašanja, obilo zanimanja, tako da je dvorano zasedla pretežno dijaška mladina, dočim naših mariborskih glasbenikov, izjemni redke izjeme, žal ni bilo na spregled. Iz izvajanja, ki jih je zajel predavatelj v obliki prijetnega, duhovitega krmljanja, povzemamo sledeče vodilne misli:

Srbska, hrvatska in slovenska glasba so se razvijale vsake zase v krogu tujih vplivov, sredi katerih so se znašli Srbi, Hrvati in Slovenci po preselitvi iz prvotne domovine v sedanje pokrajine. Tako srbska, kakor hrvatska in slovenska glasba pa so ohranile navzlic bizantinskim, nemškim, italijanskim in drugim vplivom svoje slovensko bistvo lirčnosti, otonosti in mehkoče.

Razvoj slovenske glasbe zasledujemo lahko konkretnije od ustanovitve Academie operosorum, v katere okviru je bila dne 18. januarja 1702 ustanovljena pod Hofnerjem vodstvom Academia philharmonico-rum. Ta ljubljanska filharmonična družba je mnogo storila za razvoj glasbe in vzgojo glasbenikov na naših tleh. Za časa francoske okupacije je bilo družbno delovanje radi nemške orientacije vodilnih družinskih funkcionarjev prekinjeno. Ob ponovni avstrijski zavladi pa se je njeno delovanje znova poživilo. Z ustanovitvijo ljubljanske Glasbene matice pa so dobili naša slovenska skladatelji, glasbeniki in ljubitelji pevske kulture svoje novo zatočišče. Stevilo naših glasbenikov in skladateljev se iz leta v leto množi: Jurij Mihevc je prvi naš skladatelj, ki si je pridobil sloves v tujini. Znana so imena K. Mašek, Nedrčič, bratje Gustav, Zmajčič, Josip Ivanc, Filipjan, Geršak, potem A. Förster, ki nam je dal »Gorenjskega slavčaka«. Dunaj in Praga sta skrbela za svež dotok glasbeno zaslužnih skla-

dateljev, doma pa so si stekli zasluge za našo pesem in glasbo romantični Aljaževi in Volaričeve vrste.

V cerkveni glasbi so si pridobili sloves Hugolin Sattner s svojimi znamenitimi kantatami, razen tega S. Premrl, F. Kimovec, Tomc, Blaž Arnič in drugi.

V operi se je med drugim preizkusil Viktor Parma, ki pa ni mogel v svojih delih dovolj značilno izoblikovati slovenskih glasbenih motivov.

Nova doba je nastopila s »Novimi akordie pod vodstvom ter iniciativno roko dr. Gajmira Kreka. Emil Adamič in Anton Lajovic sta svetli, blesteči imeni v razvoju sodobne glasbe. Emil Adamič je zapustil 1200 skladb najrazličnejše vrste in raznovrstne kvalitete. Anton Lajovic pa se ponaša s 60 glasbenimi deli, ki so vsa od prvega do zadnjega dovršene umetnine. Adamič se je vzpenjal v svojem ustvarjanju višje in višje, Lajovic je s svojo prvo skladbo stopil v areno naše glasbe kot izoblikovan, zrel ter izgrajen tvorec. Adamič je moč čustva ter impulzivnosti, Anton Lajovic predstavlja sistem in dovršene tehnike, ki ji ni bil Adamič nikdar kos. Adamič se je v Rusiji navzel mehke, nežne slovenske melodike, Lajovic pa, ki je izšel iz nemške šole, se je moral z žilavo vztrajnostjo dokopati do slovenske note v svojem skladateljskem ustvarjanju.

V ta krog spadajo še J. Ravnik, potem Marij Kogoj s svojimi »Crnimi maskami«, ob njem Matija Bravničar in drugi številni mladi, nadarjeni glasbeniki.

V drugem delu svojih izjavanj se je totli predavatelj vprašal za značilnosti, značaja slovenske glasbe. Naša cerkvena glasba ne more kazati značilnosti, ampak jo kvečjemu lahko prepažajo rahli navdihi ljudskega čustvovanja v sekundnih oblikah. Posvetna glasba pa nam kaže, da je otona, sočno barvna, lirčno mehka. Sprito takšnih značilnih potez ne moremo pričakovati, da bi lahko ustvarjala proizvode silnih dramatičnih učinkov. More pa z velikim uspehom podpirati lirčnost, ki je značilna tudi za slovensko pesništvo in pripovedništvo. V liriki je tudi moč in pomembnost slovenske glasbe. Radi tega naj se slovenska glasba uveljavlja v krogu svetovne glasbe s čistimi prvimi, ki predstavljajo pravo bistvo naše glasbene umetnosti in ki so v organičnem stiku z vsem našim bistvom, to je s tipično našo melodično, ki pa ni isto, kar je samo melodična naše narodne pesmi. Skladatelji naj ustvarjajo iz svojega nagiba in ob tenkoslušnem prisluškovanju narodni melodi. Vzgajamo glasbeni naraščaj tako, da bo lahko povzdignil in množil sloves ter veljavo naše slovenske glasbe, ki ji v marsičem gre prvenstvo glede uspehov ter slovesa jugoslovanske glasbe sploh.

Predavatelj je bil za svoja tehtna in strokovnjska izvajanja deležen toplega priznanja.

70letnica novega pokopališča v Mariboru

Na starem mestnem pokopališču so začeli večeraj izkopavati mrliče

Maribor, 22. novembra

Najprej, da se bomo razumeli: Staro mestno pokopališče je skupno ime prav za prav za dve pokopališči. Prvotno pokopališče, staro že 135 let, drugo ločeno od prvega po vmesnem siju, pa praznuje danes šele 70 letnico obstoja. Ko je bilo prvotno pokopališče prenapolnjeno, so ga hoteli sploh opustiti in pokopavati mrliče na večjem pokopališču zunaj pred koroskim predmestjem blizu velike lpe. Ta načrt so pa pozneje opustili in se je staro pokopališče razširilo na poleg ležečih Girstmajerjev polje. Ta del pokopališča je bil blagoslovljen 22. novembra 1908 po škofu dr. Jakobu Stepišchneggu.

Ker se je takrat v Mariboru širilo slovenstvo, se je ta del pokopališča imenoval tudi »Der Windische Friedhof«. Eden prvih znanih Slovencev je bil leta 1871 pokopan na njem Anton Tomšič, urednik tedaj v Mariboru izhajajočega »Slovenskega Naroda« in zdaj pred opustitvijo obeh delov pokopališča, se bje boj tudi za obstoj Tomšičeve groba in spomenika.

Na onem prvotnem pokopališču pa so danes že začeli izkopavati mrliče. Dopoldne so izkopali blizu Slomškove kapele dva in sicer Antona Novaka in Alojzija Bldtchenerja. Opoldne pa so iz grobnice Wallster vzeli krsto dne 19. oktobra 1930 umrle Marije Knežič iz Trata. Svakične znanega industrijca Jurca Pokojna, rojena Kutin, je prišla na obisk k svoji sestri in svaku v Maribor, kjer jo je zadel kap in je umrla. Ker niso dobili pravočasno dovoljenja od italijanske vlade za prevoz trupla v Trst, so jo začasno položili v omejeno grobnico, ki se je bila malo prej izpraznila. Ker je nastala tudi pozneje ovira za prevoz, je ostala krsta tu preko le za eno leto določenega časa, danes pa so jo prepeljali na Pobrežje. S tem je odpadel izgovor da na tem pokopališču še mrlič iz leta 1930. Na vrsti je sedaj grobnica Friderika Wolfa, imejitelja zasebnega pogrebnega zavoda.

Za siromašno obmejno šolsko deco

Hvalevredna pobuda predsednika sreskega učiteljskega društva za Maribor levi breg g. Vaude

Maribor, 22. novembra

V zvezi z manifestantno proslavo 20. letnice Jugoslavije, ki jo je priredilo v soboto 19. t. m. obmejno učiteljsko društvo mariborskega slovenističnega in svetlenarskega področja, je treba omeniti zlasti spodbuden predlog zasluznega predsednika sreskega učiteljskega društva za Maribor levi breg gospoda Mirka Vaude, ki je na lepem slavnostnem zborovanju opozorjal navzoče obmejne učitelje na velik pomen vsakoletnih božičnih praznikov in pomoči potrebnim obmejni šolski deci. Ta lepa socialna humanitarna akcija vzbuja v naši obmejni mladini ljubezen do tistih, ki jim božično veselje pripravljajo.

G. M. Vauda je v svojem apelu naglašal, da je odsek učitelje započet letos posebno akcijo za obmejne šolske božičnice.

Ugodnosti te akcije naj pripadajo onim šolam petih razredov, ki meje na sosedno državo. Razen tega pa je letošnja akcija namenjena tudi revnim Halozam. V smislu predloga g. Mirka Vaude naj bi se pridobili za to akcijo meščani Ljubljane, Maribora, Celja, Ptujja itd., ki naj letos ob 20. letnici Jugoslavije izjemoma poklonijo darila v prid obmejnemu severu, v korist bedni obmejni šolski deci.

Upamo, da se bo posrečilo zahtevati našo pravico za to človekoljubno in rodoljubno delo, ki nam bo v nacionalno kulturnem pogledu in pa glede na poglobitev državljanske zavesti ter narodnostnega čutila prinesla nedvomno lepe uspehe. Pomagajmo revni obmejni deci in se je spomnimo z darili v denarju in blagu ob prazniku miru in sprave.

Idejni tečaj matičnega Sokola

Maribor, 22. novembra

Jutri se bo nadaljeval idejni tečaj matičnega Sokola. Tečaj se vrši v sejni dvorani Sokolskega doma (Union) v drugem nadstropju. Posejanje tečaja je obvezno za vse članstvo, ki je pristopilo v društvo v letu 1937/38, nadalje za vse zamudnike, ki niso prisostvovali predpisanim predavanjem v prejšnjih letih. Je pa posejanje tečaja obvezno tudi za vse sokolske pripravnike (naraščaj), ki so bili letos prevedeni v članstvo (letnik 1920). Kdor teh predavanj ne bo posejal, ne bo mogel na državni in sokolski praznik 1. decembra položiti svečane sokolske obljube. V letošnjem idejnem tečaju, ki bo zaključen v nedeljo 27. t. m., bodo sledeča predavanja: 1. Sokolska ideologija, 2. telesna vzgoja in njen vpliv na človeški organizem, 3. zgodovina sokolstva, 4. Sokolska ustava, 5. organizacija sokolstva. Udeležba na letošnjem idejnem tečaju bodi častna dolžnost vsakega sokolskega pripadnika. Poziv ne velja samo onim, ki jim je udeležba obvezna, ampak tudi ostalemu članstvu in naraščaju.

Matični Sokol opozarja nadalje na proslavo 1. decembra s pričetkom ob pol 12. dopoldne v Sokolskem domu. Na sporedu slavnostnega sokolskega zbora je prevečba naraščaja v članstvo, zaprisega novega članstva slavnostni govor ter razvite novega naraščajkega prapora, za katerega je društvo naprosilo Nj. Vel. kralja Petra II., da mu bo kumoval.

Na predvečer 30. novembra bo v veliki dvorani Sokolskega doma telovadna akademija z obširnimi sporedi. Dne 1. decembra pa bo v vseh prostorih Sokol. doma svečan ples. Priredi ga mariborski sokolstvo skupno z vojnimi dobrovoljci, Maistrovimi borci, rezervnimi častniki in vojnimi invalidi.

Matični Sokol vneto pripravlja načrte za zgradbo društvenih telovadnih prostorov v Sokolskem domu, kamor se v kratkem preseli. V teku so dela za ureditev lastne centralne kurjave. Ta dela bodo te dni končana, tako da bo velika dvorana že za 1. decembrsko proslavo pripravljena in da bo glede prijetne toplote nudila vso udobnost.

Mariborske in okoliške novice

— **Ljudska univerza v Mariboru.** »Moderna srbska umetnost« je naslov zanimivemu predavanju s sklopičnimi slikami, v katerem bo poročal v petek 25. t. m. g. dr. Franc Mesenel, bivši univ. profesor v Skoplju in sedanjí umetnostni kustos za Slovenijo. Predavatelj je živel dolgo vrsto let v Skoplju in je odličen poznavalec srbske umetnosti. Videli in slišali bomo, kakšen razvoj je doživela srbska umetnost v 20 letih svobodne Jugoslavije. V ponedeljek 28. novembra bo predaval prof. dr. Dolar o temi »Maribor leta 1938«.

— **Odprta noč in dan do groba vrata.** V častitljivi starosti 83 let je umrla zasebnica Klara Ratelj, stanujoča v Copovi ulici 13. V Marmontovi 7 pa je umrl v 77. letu starosti upokojeni strojevodja Fran Leskovar. Zaljubljeni naše iskreno sožalji.

— **Izvirna Tegetthoffova pisma** so našli te dni v blagajni tukajšnje Mestne hišnice.

— **V zagrebškem radiu** bo koncertni dreval ob 20. naš mariborski klavirski virtuoz dr. Roman Klasinc.

— **V obzemu zemeljskih plasti** se je znašla v Svetinjah 28letna posestniška hčerka Julijana Markeževa, ki je bila zaposlena pri kulturni. Priskočili so ji na pomoč in ji rešili neizogibno smrti. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so dogladi, da ima strto nogo in občutne notranje poškodbe.

— **Priroda ima tudi svoje muhe.** Četrta litra zrelih rdečih jagod je nabrala v svojem vrtu v Studencih ga. Marija Janžekovičeva.

— **Simbolično vkorakanje naših čet v Maribor** pred 20. leti, bo značilnem poudarku letošnje proslave 1. decembra, ki bo ob pol 12. na Glavnem trgu.

— **Starčkova onemoglost.** Zaradi slabosti in onemoglosti se je 70letni Karol Zunko iz Kamnice zgrudil na tla v dr. Turnerjevi ulici in se onesvestil. Prepeljali so ga v bolnico.

— **Lizol...** 29letna zasebnica Marija Potončnikova iz Vojaške ulice 16 je izpila večjo količino lizola in so jo reševalci nezavestno prepeljali v bolnico. Vzrok obupnega dejanja so razvrne družinske razmere.

— **Nevarnega delomržeča** je aretirala mariborska policija večeraj popoldne v Tattenbachovi ulici. Je to neki Jakob Ferčič iz Düsseldorfa v Nemčiji, ki je pristojen v Slovenske Konjice. Po zasliševanju so ga izročili v tukajšnje sodne zapore.

— **Nove uradne ure.** Od 25. t. m. bo uvedla postaja Maribor gl. kol. za dobo enega meseca pri sporovozni oddaji tukajšnjega skladišča nove uradne ure in

sicer od 7. zjutraj do 12. in od 15. do 18. Prejemniki vagonskih pošilk morejo že ob 7. izrešiti tovorni list in tudi že odvažati blago. Po preteku enega meseca bodo na osnovi dobljenih izkušenj odločili, ali naj se stalno uvedejo nove uradne ure ali pa zopet vzpostavijo stare.

— **Drobne novice.** Trgovca Alojzij Podlesnik iz Badlove ulice 7 je izgubil iz aktove 500 din. — Sofer tvrde Jereb pa je izgubil med vožnjo iz Vojnika proti Mariboru rezervno kolo s pnevmatik, vredno 1500 din. — 49letna Amalija Puklavac, stanujoča v Slovenski ulici, je na šmarješki cesti padla s kolesa in si zlomila levo nogo. Zdravi se v bolnici. — Mehaniški vajenec Stanko Toplak iz Tezane je padel med vožnjo na kolesu v občestni jarek, kjer je oblezel pobit po rokah in glavi. Zatekel se je v bolnico. Suroče se perilo so odnesli Mariji Bratuš, stanujoči v Gosposvetski ulici 12. — Skladničnik Josip Pucelj, ki stanuje na Tezani, so odnesli iz omare zlat prstan. Orožniki poizvedujejo za tatom. — Pri Nebovi je avtoprevoznik Ivan Krajnc iz Sv. Lenarta v zadnjem hipu opazil, da leži preko ceste velik hlopd. Potegnil je zavore z vso silo in ustavil avto tik pred hlopdom, sicer bi bila katastrofa neizbežna. V avtomobilu so bile še tri osebe. Orožniki so prijeli 4 pobolane, ki so sicer tajili krivdno, ki pa so osumljeni, da so nedavno v Celestrini napadli nekega kolesarja, mu vzeli kolo in klobuk ter ga naglani domov.

— **Spet vlom na Kralja Petra trgu.** Ko sta se snoci okrog 21.30 vrnila zakonca Zingst, stanujoča na Kralja Petra trgu 3, domov sta našla stanovanje v I. nadstropju oplenjeno. Vlomilec, ki je najbrž dobro poznal razmere v hiši in je vedel, da Zingstova običajno od 17. do 21. ni doma, je prebrskal vse predale in omare, pobral za 3.500 din zlatnine in za 3.000 din gotovine in še nekaj stvari, da znaša skupna škoda okrog 8.000 din. O vladu je bila obveščena policija in je policijski daktiškop Grobin posnel prstne odtise. To je že šesti vlom na Kralja Petra trgu in vse kaže, da so na delu vedno isti zločinci.

— **Epilog smrtni nesreče.** Pri St. Janžu na Dravskem polju je na banovinski cesti Maribor—Ptuj letos v aprilu zasebnik Drago Kačar iz Ljubljane povozil 72-letnega občinskega reveža Antona Ertla in se je moral zaradi tega danes dopoldne zagovarjati pred mariborskim okrožnim sodiščem. Ertl je 19. aprila v bolnici podlegel poškodbam. Kačar se je zagovarjal, da je Ertl sam kriv nesreče, češ da mu je sam skočil pod avtomobil in da je stekel od leve strani na desno. Razprava še traja.

Mariborsko gledališče

Sreda, 23.: Zaprt.

Četrtek, 24.: ob 20. Boccaccio, Red B.

Prvak italijanske opere na mariborskem odru. »Aida« ni samo največjačnejše Verdijevo operno delo, marveč je tudi v mednarodnem svetu priznana krona ital. oper 19. stol. Kakor v nobeni številnih Verdijevih oper se baš v »Aidi« srečno združujeta tragedija dejanja samega in v tekmi z največjimi takratnimi svetovnimi mojstri ustvarjena skladba. In to nadvse veličastno delo pripravljata mariborsko Narodno gledališče pod vodstvom kapelnika Herzoga in v Skrbinskih režiji za premiero ob priliki našega osvobodjenja.

Mariborska beležnica

Dežurni lekarni: Maverjeva v Gosposki in Vaupotova na Aleksandrovi cesti.

Društveno življenje: Ob 18. sestanku društva »Sola in dom« na državni učiteljski šoli.

Iz Celja

— **Tri leta za uboj.** Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal v torek 42letni posestnik Jože Zupanc iz Cerovca pri Šmarju pri Jelšah, ker je 22. oktobra v Rakovcu pri St. Vidu pri Grobelnem v prepiru zadel 27-letnega posestnikovega sina Martina Kovčiča v levo prsno stran, nad levim kolkom, v levi podlak in v levo stran hrbta ter mu prerazil prsno in trebušno votlino in črevo, zaradi česar je nastalo pozneje vnetje trebušne mrene. Kovčič je drugi dan v celjski bolnici podlegel poškodbam. Zupanc je storil zločin v vinjenosti. Obsojen je bil na 3 leta roboje in na izgubo častnih pravic za dobo treh let, plačati pa mora tudi bolniške stroške in pogrebno za Martina Kovčiča.

— **Razmere na delovnem trgu.** Pri celjski borzi dela se je ob 11. do 20. na novo prijavilo 88 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 19 oseb, posredovanj je bilo 15, odpotovalo je 11, odpadlo 15 oseb. Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 416 brezposelnih (295 moških in 121 žensk) nasproti 369 (254 moških in 115 žensk) dne 10. t. m. Delo dobijo: po 1 oskrbnik, kovač, mizar in mlinar, 2 krojača, 5 kuharic, po 3 služkinje in kmečke deklet ter 2 sobarici.

— **Umrl je v ponedeljek** zvečer v St. Juriju ob juž. žel. v starosti 75 let šolski upravitelj v p. g. Anton Sivka, odlični šolnik in značajan nacionalen mož. Na šentjurski šoli je deloval od leta 1903. pa vse do svoje upokojitve leta 1926. Leta 1921. mu je umrl sin edinec Tonček, jurist in koroški borec, pozneje pa mu je smrt ubrabila tudi soprog. Pogreb za služnega moža bo v četrtek ob pol 9. dopoldne iz hiše žalosti v St. Juriju na tamkajšnje pokopališče. Pokojnemu bodi ohranjen trajen in časten spomin!

— **Zopet dvojen nogometni spored.** V nedeljo 27. t. m. bosta v Celju zopet dve podsavezni prvenstveni tekmi. Prvo tekmo bosta igrala SK Olimp in SK Amater iz Trbovelj, na drugi tekmi pa se bosta pomerila stara rivala SK Celje in Atletiki. Ali bosta tekmi na istem igrišču druga za drugo, ali pa na dveh igriščih, še ni znano. Če bosta obe tekmi na istem igrišču, bo to gotovo ugodno vplivalo na obisk in finančni efekt.

— **Napad in nesreča.** Ko se je vračal 26letni delavec Franc Srenk iz Hrastnika te dni domov, ga je napadel neki brezposeln delavec in ga močno poškodoval po glavi. V ponedeljek je padla 20letna posestnikova hčerka Karolina Staretova z Rečice pri Laškem doma pod voz. Kolo je šlo čez njo in ji zlomilo desno nogo nad gležnjem. Poškodovanca se zdravnika v celjski bolnici.

Iz Ptujja

— **Plaz kamenja je že zasul.** V občinski gramoznici v Svetinjah pri Sv. Urbanu je bila zaposlena posestnikova hči Julijana Markež, ki je z delom osuševala kuluk. Nenadoma se je odtrgal velik plaz gramozca, ki je Markežovo pokopal pod seboj. Ostali delavci so takoj prihiteli na pomoč, ter jo še živo rešili. Markeževa si je zlomila nogo ter dobila tudi težje notranje poškodbe. Prepeljana je bila v bolnico. — **Saje so se vzele.** V ponedeljek popoldne so se vzele saje v kamninu v hiši magistratnega knjigovodje g. Burgerja Iva. Gasilci so bili alarmirani, vendar niso stopili v akcijo, ker ni pretila nikak nevarnost.

— **Hajoki tatovi izsledeni.** V Halozah so skoraj na dnevnem redu tatvine. Tatovi najraje obiskujejo gorice, kjer krajevo grozdi, iz katerega si naprejšajo pljajo. Še ljubše pa so jim vinske kleti in jedilne shrambe. Orožniki so izsledili Habrkovo tatvo, ki se je skrivala na Hrvaškem in ki ima na vesti kar 12 vlovov in tatvin. Tolpa je štela osem članov, ki so bili tudi v zvezi z domačimi, kateri imajo na vesti 20 tatvin. Vodja virmilske tolpe je bil Jurček Konrad, ki so ga z ostalimi vred izročili sodišču.

— **Bolničarski tečaj** priredi tukajšnji sreski odbor RK. Tečaj se prične 12. decembra in bo sprejetih največ 40 tečajnikov obojega spola, od 18 let starosti naprej. Tečajniki morajo biti telesno in duševno zdravi in dovršiti najmanj 4 razrede ljudske šole, nekaznovani za nečastna dela in neoporečna vedenja. Predavalni dnevi se bodo določili sporazumno s tečajniki in sicer dvakrat tedensko. Po tečaju in izpitu bo diplomiranje bolničarjev, ki prejmejo bolničarske legitimacije. Prijave sprejema tajnik RK učitelj g. Beno Brumen, Trubarjeva ul. št. 8.

Iz Radeč

— **Proslava državnega praznika zedinjenja.** Te dni so imela vsa tukajšnja društva sejo, na kateri so sklopila o skupni proslavi narodnega in državnega praznika zedinjenja. Določilo se je, da bo na predvečer baklada po mestu, in društva se je udeleželo po starostnem redu. Na čelu povorke bo korakala domača godba »Savski val«. Pred Gasilekim domom bo govor, nato razhod. Sokolsko društvo pa bo proslavilo narodni praznik v gostilniških prostorih br. Zana Halterja. Na sporedu je govor, deklamacije, naraščajska igra itd.

— **Učiteljska vest.** Te dni je bil nastavljen za dnevničarja učitelj v Telče nad Jelovico, srez Krško g. Filip Jevšvar, z Vrbovega pri Radečah, dosejal učiteljski abiturient. Službo mora nastopiti takoj.